

Co-funded by
the European Union

BE-IN: Najbolje inovativne prakse za inkluzivno i emocionalno obrazovanje s ciljem suočavanja s ranim napuštanjem školovanja u Europi

BE-IN

STRATIFICIRANO UČENJE I SEU

Teorijske i metodološke napomene

Autorice, trenerice: Carla Marsili i Francesca Terenzi

anthro polis

**CITIZENS
IN POWER**

**FORUM FOR
FREEDOM IN
EDUCATION**

SÜDWIND

Veliki je pritisak na učitelje:ice koji moraju iskoristiti svoje pripreme i vrijeme za rad s učenicima:ama na nastavi kako bi osigurali da njihovi učenici:e stječu sva znanja o sadržaju koje zahtijeva država i standardizirano ocjenjivanje (INVALSI u Italiji). Učiteljima:cama često nije dostupno dovoljno prilika za profesionalni razvoj kako bi se osjećali sigurni u poučavanju socio-emocionalnih vještina uz svoje primarne nastavne obaveze. Ovaj skup vještina uključuje vještine emocionalne inteligencije kao što su samoregulacija, prosocijalno ponašanje, dobrobit, svjesnost, otpornost, donošenje odluka i empatija. CASEL model (Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning, Goleman Rockfeller Gowan) kategorizira pet ključnih socio-emocionalnih kompetencija:

- Samosvijest: razumijevanje sebe
- Samoupravljanje: kontrola impulsa, stresa i emocija
- Socijalna svijest: razumijevanje perspektiva i osjećaja drugih
- Socijalne vještine: komunikacija, suradnja i rješavanje sukoba s drugima
- Odgovorno donošenje odluka uvažavajući norme i društvene standarde: identificiranje problema i pronalaženje rješenja

Dok mnogi učitelji:ce rade izvrstan posao poučavanja socio-emocionalnih vještina kroz razrednu kulturu i modeliranje u učionici, često nedostaju neki ključni dijelovi, jer te vještine još nisu kategorizirane i poredane na isti način kao tradicionalne akademske vještine. U svakom slučaju, većina studija i članaka kaže da bi socio-emocionalno učenje (SEU) trebalo biti idealno ugrađeno u tkivo svake učionice, ali i postati dijelom školske kulture. To znači da SEU ne treba poučavati samo kao samostalan skup vještina kroz razne projekte ili aktivnosti posvećene baš temama SEU-a, već ga treba uključiti izravno u nastavne planove i programe predmeta koje poučavate. Jedan od načina da se to postigne je **personalizacija i stratifikacija**. Personalizacija odgovara na potrebu da se uzmu u obzir različite osobnosti i inteligencije svakog učenika / svake učenice, sklonost svakog učenika / svake učenice za učenje, motivacije svakog od njih za učenje, njihove individualne razlike, različit kognitivni razvoj, kognitivne stilove i stilove učenja te socio-kulturnu pozadinu.

(Caon 2006: 11-17)

Personalizacija se provodi s obzirom na:
metodologije i strategije poučavanja
tehničke podučavanja
vrstu zadatka
tempo vođenja nastave i prostornu organizaciju u učionici.

STRATIFIKACIJA

Koncept stratifikacije (D'Annunzio, Della Puppa 2006: 147-148) odnosi se, općenito, na mogućnost rada u učionici predlaganjem aktivnosti, zadataka ili vježbi organiziranih „u slojevima”, u rasponu od najjednostavnijih do najsloženijih; ali koji se u učionici mogu koristiti istovremeno, često na jednom radnom listu s aktivnostima ili u sklopu jednog zadatka. Slojevi, koje učitelji:ce osmisle *ad hoc*, mogu biti prilagođeni različitim tipovima teksta i sadržaja. Ipak, oni također mogu predstavljati zanimljive kanale za postizanje personalizacije.

Višestruki međusobno povezani čimbenici omogućuju nam da odredimo koliko će složeni biti zadaci koje dajemo učenicima:ama. Ovi se čimbenici tiču toga što dajemo učenicima, što od njih očekujemo, a sve u širem kontekstu povezano s njihovim emocijama, vještinama, pripremama i sposobnostima. Složenost zadatka može se pratiti unatrag do konteksta, teksta ili samog zadatka. (Coonan 2002: 181-182)

Kod stratificiranog poučavanja djelujemo u tri smjera:

- raslojavanje sadržaja (po potrebi i jezika koji se upotrebljava)
- stratificirajući (višeslojni) zadaci
- didaktičke tehnike za ugradnju SEU-a u našu nastavnu rutinu

Glavne utvrđene prednosti su:

- Sadržaji i zadaci po mjeri svakoga
- Stratifikacija omogućuje personalizaciju učenja
- Povećana motivacija zbog mogućnosti odabira aktivnosti i zbog mogućnosti nošenja s težim zadacima u skladu s vlastitim sposobnostima
- Rad na različitim jezičnim strukturama ovisno o jezičnoj razini učenika:ca te pozornost na interpersonalnu funkciju jezika.
- Stratificirani testovi (npr. radni list koji je isti za sve, s prilagođenim zadacima unutar istih aktivnosti, kod izrade kojih se uzimaju u obzir različite razine poteškoća)
- Stratificirane nastavne tehnike
- Korištenje metodologije *Jigsaw* (metoda slagalice) u mješovitim grupama. Svaki učenik:ca dobiva vlastite (slojevite, u skladu s vlastitim mogućnostima) zadatke i grupni zadatak obavlja zajedno s vršnjacima:kinjama. Pojedinačni zadaci svakog od učenika i učenice bitni su za izvršavanje grupnog, velikog zadatka. Ako postoje nedoumice ili pitanja, prvo ih pokušavaju riješiti unutar grupe. Ovdje učitelj:ica ima nadzornu funkciju i intervenira što je manje moguće (osim u slučajevima sukoba ili nesuradljivosti nekih učenika:ca). Na kraju samostalnog rada slijedi povratak u primarnu grupu: članovi svake grupe zajedno ispunjavaju radni list (jedan primjerak po grupi). Ispunjavanje tog radnog lista zajednički je zadatak i za izvršavanje ovog zadatka potrebne su razne riječi i informacije koje proizlaze iz individualnih radova – zato je svaki pojedinac važan za grupu, jer ostali članovi ne znaju informacije koje zna svaka osoba individualno. Pokazalo se da vrijeme koje provodite poučavajući SEU vještine
- izrazito povećava akademski angažman i uspješnost, kao i smanjenje problema u ponašanju. Bit će potrebno dosta profesionalnog razvoja/pripremnog vremena, ali je iznimno korisno za dobrobit učenika i nastavnika.

anthropolis

CITIZENS
IN POWER

FORUM FOR
FREEDOM IN
EDUCATION

OXFAM
Italia
Intercultura

SÜDWIND

BE-IN

Co-funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them. (Project Code:2021-1-IT02-KA220-SCH-000032833)